

בעיני הערבים גם הנגב הוא "שטח כבוש" שיש לשחרר אותו מידי ישראל

ח"כ ניסן סלומיאנסקי

קרקע איננה רק פיסת אדמה שעליה בונים בית פרטי או בית מגורים רב־קומתי. קרקע היא הקובעת את אופייה של המדינה ואת השייכות הלאומית אליה. מבחינה זו העם היהודי הוא תופעה יחידה בהיסטוריה. עם שלמרות שיותר מאלפיים שנה לא הייתה לו קרקע הוא הצליח לשמור על זהותו הלאומית, על היותו עם, ובסופו של דבר אף עלה בידו לחזור אל אותה קרקע שממנה הוגלה לכל פזורות העולם.

העם היהודי שחזר למולדתו, לנחלה הקרקעית של אבותיו, עדיין נאבק על הקרקע שלו. המאבק הזה, של הדור הנוכחי ושל הדורות הקודמים, הוא על הקרקע אבל גם על האופי ועל הדמות של המדינה שבה אנו חיים. הורינו, המיישבים הראשונים לפני הקמת המדינה, עם הקמתה וגם שנים לאחר מכן, נלחמו על הקרקע הזאת לא מנקודת ראות של "ועדת בניין עיר". הם נלחמו כי כל רצונם היה להקים בית לאומי לעם היהודי. כמו המאבק היהודי, אף כי בפחות הצדקה, נאבקו גם הפלשתינים על אותה כיברת ארץ היסטורית. הם לא נאבקים במסגרת של תכנון ובנייה. מאבקם הוא פוליטי ותכנוניתיהם לגבי עתיד הקרקע הזו שונות לחלוטין מהתכניות שלנו. כזה גם המאבק על הקרקע של הברדווים והערבים תושבי ישראל. אם יש מי שחושב שמאבקם של הברדווים, למשל, הוא על עוד חלקת קרקע להקמת תחנת דלק כמקור לפרנסה או לרווח – הוא פשוט טועה. אנו ניצבים מול מערך מאורגן פוליטי שמטרתו להשתלט על אדמות מדינה. והם לא מסתירים את כוונותיהם. לא הם ולא נציגיהם בכנסת. אצלם לא רק יהודה שומרון הם שטח כבוש. גם הנגב הוא שטח כבוש. מטרת המאבק להוציא אותנו ממדינת ישראל, "לשחרר את השטחים הכבושים".

המאבק על הקרקע הוא גם מאבק על מהות המדינה. וכזה הוא גם המאבק על קיומם של היישובים והמאחזים ביהודה, שומרון וחבל עזה. כל מי שמנסה לצמצם את גבולות המאבק רק מתוך נקודת הראייה של ועדת בניין עיר, אינו מבין כי כל פתרון שיוצע ברמה הזו לא יחסל את הבעיה. נכון שקיימים בישראל אזרחים ערבים שהמדינה צריכה להציע להם פתרונות דיור. אבל לא זה שורש הבעיה. אם הפתרון

בעיני הערבים גם הנגב הוא "שטח כבוש" שיש לשחרר אותו מידי ישראל

יתמצה בכך שהמדינה תעמיד עוד 250 דונם לרשות אום אל-פאחם, או לרשות ערערה או ערה – שום בעיה לא תיפתר. אחרי ה-200 דונם תבוא דרישה לעוד 200 ואחר-כך לעוד 2,000, כי המטרה של ערביי ישראל איננה רק לפתור את מצוקת הדיור במגזר הערבי, אלא לבנות רצף ערבי גדול שיתחבר לרשות הפלשתינית ואולי גם לירדן. זו המטרה המרכזית ואם לא נבין אותה ולא ניתן לה פתרון נאות, כל הפתרונות האחרים לא יועילו.

**"כדי להביא
יהודים
להתיישבות בכל
חלקי ישראל יש
להעניק להם
תנאים מועדפים;
המדינה חייבת
לקבוע כעיקרון
בעל חשיבות
לאומית כי בין
חדרה לגדרה
מתגוררים יותר
מדי יהודים,
בצפיפות גדולה
מדי, ואת היהודים
האלה יש לתמוך
כדי שיעברו
להתיישב בארץ
בצפון, בדרום,
במזרח. אבל
בפירוש לא
במערב".**

ישראל, בהיותה המדינה שהוקמה בעבור העם היהודי, הוגדרה על-פי חוקי היסוד שלה כ"מדינה יהודית דמוקרטית". ובהיותה כזו חובתה, קודם כל, לפתור את הבעיה הפוליטית ורק אחר-כך את הבעיה התכנונית. לכן הקימה המדינה את הסיירת הירוקה שתפקידה להבטיח שכל אותן אדמות מדינה, כל אותן אדמות קק"ל, כל אותן אדמות החברה להכשרת היישוב – יישמרו מפני ההשתלטות הפוליטית המתבטאת בבנייה בלתי חוקית, המתפשטת בנגב ממש כמו ארבה. למרבה הצער, המדינה וגורמי האכיפה שלה אינם מצליחים להשתלט על הבעיה, ולא בגלל חוסר יכולת אלא בגלל מיעוט מאמצים. המדינה מראה פעילות מסוימת ממש רק מעל פני השטח. הסיירת הירוקה עושה קצת רעש במקום כזה או אחר והנגב היום שוכן איננו אותו נגב של העבר. העשייה הלא מספקת אינה מאפיינת רק את הנגב. זו תופעה מקובלת גם בגליל.

כדי לפתור את הבעיה באמת, המדינה חייבת ליישב את כל חלקי הארץ בהם קיים המאבק. את הנגב, את הגליל, את בקעת הירדן ואת יהודה ושומרון. אין מקום להעדפה של חבל ארץ כזה או אחר. יש ליישב הכל. וליישב משמעותו לבנות ערים יהודיות, לא רק ליישב באמצעות ייצור חקלאות.

כדי להביא יהודים להתיישבות בכל חלקי הארץ האלה יש לתת להם הטבות ותנאים מועדפים. המדינה חייבת לקבוע כעיקרון בעל חשיבות לאומית כי בין חדרה לגדרה מתגוררים יותר מדי יהודים, בצפיפות גדולה מדי. את היהודים האלה יש לתמרץ כדי שיעברו ליישב את הארץ בצפון, בדרום, במזרח. לא במערב.

על אף העובדה שאינטרס של המדינה היהודית הוא הראשון במעלה בעיני, אני יודע כי במדינת ישראל חיים גם אזרחים שאינם יהודים וגם להם, כמו ליהודים, מגיעות זכויות ומוטלים עליהם חובות, בדיוק כמו על היהודים. אני יודע היטב כי גם לאזרחים הלא יהודים האלה מגיע שוויון זכויות. אבל שוויון משמעותו שכולם שווים. אם המדינה מציעה לאזרחיה היהודים פתרונות דיור בבתי קומות – זה צריך להיות הפתרון המוצע גם לאזרחים הערבים. ללא אפליה. אם האזרחים הערבים רוצים איכות חיים ומגורים ושירותים ברמה סבירה, אם הם רוצים מוסדות ציבור ראויים, כבישים נאותים, מערכות ביוב מתפקדות – אין בפניהם כל דרך אחרת אלא להתחיל לתכנן ולחיות כמו בעיר רגילה. האזרחים היהודים עשו את המהפך הזה, עכשיו תורם של הערבים, אם הם באמת חפצים בשוויון.